

Sygn. akt I Ns 148/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant Patryk Burdecki

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 13 października 2015 r. w Ciechanowie

sprawy z wniosku W. K. (1)

z udziałem R. K.

o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny dotkniętym przemocą

postanawia:

wniosek oddalić.

Sygn. akt I Ns 148/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni W. K. (1) wniosła o zobowiązanie uczestnika postępowania R. K. do opuszczenia domu jednorodzinnego nr (...) położonego w C. przy ul. (...) jako sprawcy przemocy w rodzinie.

Uczestnik postępowania R. K. wnosił o oddalenie wniosku.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. (1) i R. K. byli małżeństwem od dnia 22 września 2001 r. (bezsporne).

W trakcie trwania małżeństwa mieszkali w domu jednorodzinnym położonym w C. przy ul. (...), stanowiącym ich majątek wspólny. Razem z nimi zamieszkiwała ich małoletnia córka P. K. (bezsporne).

Z uwagi na wielokrotne interwencje funkcjonariuszy Policji na nieruchomości we wrześniu 2013 r. dla rodziny W. i R. K. została założona „niebieska karta” (kserokopia akt sprawy II K 224/14 k. 39-45, zeznania świadka A. S. k. 236).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt III RNs 283/13 Sąd Rejonowy w Ciechanowie zobowiązał R. K. do podjęcia leczenia odwykowego w niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego oraz ustanowił nadzór kuratora sądowego na czas trwania tego obowiązku (k. 94-105, 139-198 kserokopii akt III RNs 283/13/Alk 8/14, w tym sprawozdań z przeprowadzonych przez kuratora wywiadów środowiskowych).

Uczestnik postępowania R. K. nie wypełniał nałożonego na niego obowiązku i nie uczestniczył w zajęciach terapeutycznych (bezsporne).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie o sygn. akt III RNsm 264/13 prowadzonej z urzędu ograniczył władzę rodzicielską R. K. nad małoletnią córką P. K. poprzez ustanowienie nadzoru kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania co 3-miesięcznych sprawozdań (k. 81-93 kserokopii akt III RNsm 264/13).

W okresie od 1 lutego 2013 r. do 10 stycznia 2014 r. R. K. znęcał się fizycznie i psychicznie nad W. K. (1) w ten sposób, że będąc w stanie po spożyciu alkoholu wszczywał z nią awantury, podczas których wyzywał ją słowami wulgarnymi i powszechnie uznanymi za obelżywe, popychał, groził pozbawieniem życia, poniżał, kontrolował oraz niszczył przedmioty wyposażenia domu. Za powyższe został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 224/14 na karę (...) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby, w którym to okresie został oddany pod dozór kuratora. Jednocześnie Sąd nałożył na niego obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i wywoływania awantur z pokrzywdzoną W. K. (1) w okresie próby (k. 30-80, 199-218 kserokopia akt sprawy II K 224/14 w tym sprawozdań dozoru, kart czynności dozoru oraz sprawozdań z wywiadów środowiskowych).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 maja 2014 r. wydanym w sprawie III RC 54/14 Sąd Rejonowy w Ciechanowie ustanowił z dniem 14 lutego 2014 r. rozdzielną majątkową między małżonkami W. K. (1), a R. K. (bezsporne).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 26 czerwca 2014 r. wydanym w sprawie I C 625/14 Sąd Okręgowy w Płocku rozwiązał przez rozwód małżeństwo W. i R. K.. Sąd pozostawił matce – W. K. (1) władzę rodzicielską nad małoletnią córką – P. K., ograniczając tę władzę ojcu – R. K. stosownie do w/w postanowienia Sądu Rejonowego w Ciechanowie w sprawie III RNsm 264/13. Miejscem zamieszkania małoletniej córki ustalone zostało zgodnie z miejscem zamieszkania matki. Byli małżonkowie oboje obciążeni zostali kosztami utrzymania i wychowania ich małoletniego dziecka. R. K. zobowiązany został do uiszczania alimentów w kwocie 500,00 zł miesięcznie płatnych z góry do rąk W. K. (1), z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności któregośkolwiek ze świadczeń – zgodnie z ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie w dniu 14 listopada 2013 r. w sprawie III RC 327/13. Sąd ustalił również, że R. K. będzie kontaktował się z córką 3 razy w tygodniu, po uprzednim ustaleniu tego terminu, godziny i miejsca spotkania z matką dziewczynki. Sąd nie orzekł o sposobie korzystania ze wspólnego mieszkania storn. Jak również o winie małżonków za rozkład pożycia (akta sprawy I C 625/14 Sądu Okręgowego w Płocku)

Po dwóch tygodniach od orzeczenia rozwodu, tj. w lipcu 2014 r. R. K. opuścił dom przy ul. (...) i zamieszkał z obecną partnerką - S. O.. Na nieruchomości należącej do byłych małżonków w dalszym ciągu mieszkają – wnioskodawczyni wraz z małoletnią córką P. K.. Od wyprowadzki R. K. W. K. (2) ponosi wyłączne koszty utrzymania domu przy ul. (...) (zeznania wnioskodawczyni W. K. (1) k. 126, 237, zeznania uczestnika postępowania R. K. k. 127, 238, zeznania świadków: S. O. k. 127, A. S. k. 236, B. K. k. 236, J. K. k. 236-237).

R. K. zwykle raz w tygodniu, zarówno pod nieobecność W. K. (1), jak i w jej obecności, przebywa na nieruchomości, zwykle celem pielęgnacji ogrodu. W mieszkaniu pozostała jeszcze część jego rzeczy osobistych (zeznania wnioskodawczyni W. K. (1) k. 126, 237, zeznania uczestnika postępowania R. K. k. 127, 238, zeznania świadka S. O. k. 127).

Między byłymi małżonkami po wyprowadzeniu się R. K. z domu przy ul. (...) dochodziło jeszcze kilkakrotnie do nieprzyjemnej wymiany zdań, m.in. polegającej na pretensji W. K. (1) o korzystanie przez niego z wody do podlewania ogrodu, żądań W. K. (1) opuszczenia przez niego i S. O. terenu nieruchomości, domagania się wydania kluczy oraz incydentu - próby wyprowadzenia przez R. K. samochodu z garażu i jego sprzedaży. W tych sytuacjach nie było interwencji patroli funkcjonariuszy policji. Sporadycznie zdarza się, że R. K. wchodzi do mieszkania, również pod nieobecność W. K. (1); korzysta wówczas z kluczy, które udostępniła mu córka (zeznania wnioskodawczyni W. K. (1) k. 126, 237, zeznania uczestnika postępowania R. K. k. 127, 238, zeznania świadków: S. O. k. 127, A. S. k. 236).

Kurator R. K. dokonuje czynności związanych z wykonywanym nadzorem w obecnym miejscu zamieszkania R. K. tj. w mieszkaniu S. O. znajdującego się w C. przy ul. (...) (zeznania uczestnika postępowania R. K. k. 127, 238, zeznania świadka S. O. k. 127).

Na wniosek W. K. (1) Prezydent Miasta C. w dniu 14 września 2015 r. wydał nieprawomocną decyzję o wymeldowaniu R. K. z nieruchomości znajdującej się przy ul. (...) w C. (decyzja k. 230-234).

Pomiędzy W. K. (1) i R. K. toczy się w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie w sprawie I Ns 255/15 postępowanie o podział majątku wspólnego (bezsporne).

W ocenie W. K. (1) zachowanie jej byłego męża jest niepoprawne i uciążliwe. Mimo orzeczenia rozwodu i wyprowadzki R. K. do jego obecnej partnerki, W. K. (1) musi znosić jego obecność, również w obecności jego obecnej partnerki S. O., na nieruchomości w której mieszka, co – w jej ocenie - jest bardzo niekomfortowe zarówno dla niej, jak i jej małoletniej córki P. K.. W. K. (1) nie czuje się swobodnie i w pełni bezpiecznie w domu; obawia się niespodziewanych wizyt byłego męża i możliwości kłótni (zeznania wnioskodawczynie W. K. (1) k. 126, 237).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy II K 224/14, akt sprawy III RNs 283/13, akt sprawy III RNsm 264/13, akt sprawy I C 625/14 Sądu Okręgowego w Płocku, zeznań wnioskodawczynie W. K. (1), uczestnika postępowania R. K. oraz powołanych przez nich świadków.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczynie W. K. (1) co do faktu odczuwania przez nią dyskomfortu związanego z częstym widywaniem jej byłego małżonka w towarzystwie jego obecnej partnerki na terenie zajmowanej przez nią nieruchomości, jak również korzystania przez niego z wody lub innych mediów, opłacanych wyłącznie przez wnioskodawczynię. Natomiast nie dał wiary twierdzeniem jakoby uczestnik postępowania w dalszym ciągu interesował się jej życiem osobistym, podsłuchiwał, podglądał, czy też szpiegował. Są to tylko i wyłącznie jej subiektywne odczucia, które nie zostały poparte żadnymi dowodami – twierdzenia, że zimą pod jej oknem znajdowały się ślady obuwia nie wskazują jednoznacznie, że uczestnik postępowania ją podglądał, ślady te mogą równie dobrze wskazywać, że tylko przechodził tamtędy lub też zaglądał przed okno w celu dowiedzenia się, czy ktoś jest w środku, bo jak sama wnioskodawczynie wskazała zgubił on klucze do domu, a dopiero po jakimś czasie je dorobił. Zatem zdaniem Sądu, jej stanowisko w powyższym zakresie nie zostało w żaden sposób udowodnione, ani potwierdzone w przedstawianym przez nią materiale dowodowym, natomiast zgodnie z art. 6 kc. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Wskazać należy, że co do zasady, jej zeznania, jak również zeznania uczestnika postępowania oraz świadków S. O. i A. S., wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają. Wnioskodawczynie jednakże inaczej ocenia bezsporne pomiędzy stronami okoliczności.

Zeznania świadków J. K. i B. K., nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Oboje, od czasu rozwodu stron nie utrzymują kontaktów z byłą synową i wnuczką.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jeżeli członek rodziny wspólnie zamieszkujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania. Stosownie do art. 2 pkt 2) cyt. ustawy przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W ocenie Sądu, wniosek W. K. o zobowiązanie jej byłego męża R. K. do opuszczenia domu nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 11a cyt. ustawy umożliwia w postępowaniu cywilnym zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania, którego celem jest odseparowanie sprawcy przemocy w rodzinie od ofiar tej przemocy. Przesłankami do żądania, aby Sąd zobowiązał członka rodziny do opuszczenia mieszkania, jest wspólne zamieszkiwanie (wspólne zajmowanie) mieszkania oraz zachowanie członka rodziny polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie, które czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie.

Ustawową definicję przemocy w rodzinie zawiera art. 2 pkt 2 cytowanej na wstępie niniejszych rozważań ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z tym artykułem przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka lub członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemoc. Przemoc w rodzinie nie musi polegać na popełnieniu przestępstwa czy wykroczenia, jednakże często zachowanie sprawcy wyczerpuje zmienioną czynów zabronionych pod groźbą kary zwłaszcza przestępstw art. 207 kk.

W przypadku stron niniejszego postępowania niewątpliwie uczestnik postępowania R. K. w okresie od 1 lutego 2013 r. do 10 stycznia 2014 r. był sprawcą przemocy w rodzinie. Za przestępstwo znęcania został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie II K 224/14. Po wydaniu tego wyroku oraz po rozwiązaniu przez Sąd małżeństwa stron uczestnik postępowania R. K. zmienił swoje zachowanie.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego wniosku ma zatem sformułowanie „stosownie przemocy” i jego umiejscowienie w czasie. W ocenie Sądu, przesłankę tę należy odnieść do okresu wyrokowania oraz okresu go poprzedzającego, a zatem nie wystarczy, że osoba, której eksmisji żądanie dotyczy stosowała przemoc w stosunku do członków rodziny we wcześniejszym okresie, czy we wcześniejszych latach, ale musi to czynić w dacie wyrokowania, bądź też w krótkim (kilkumiesięcznym) okresie poprzedzającym tę datę. Taka jest bowiem istota trybu czasowego ograniczenia prawa do korzystania z mieszkania przez sprawcę przemocy i tym samym przeciwdziałanie przemocy. Nie ma już bowiem potrzeby odseparowania kogoś, kto, wprawdzie stosował przemoc w stosunku do członków rodziny, ale zaprzestał tego i zachowuje się poprawnie.

Jak przyznała wnioskodawczyni W. K. (1), uczestnik postępowania R. K. po dwóch tygodniach od orzeczenia rozwodu, a przed wydaniem wyroku w sprawie karnej, w lipcu 2014 r., czyli na około dziewięć miesięcy przed złożeniem przez nią przedmiotowego wniosku wyprowadził się z ich domu, pozostawiając w nim jedynie część swoich osobistych rzeczy. Z zeznań m.in. świadka A. S., który jest dzielnicowym w miejscu zamieszkania wnioskodawczyni, nie wynika by od tego czasu dochodziło do jakiś incydentów z udziałem uczestnika postępowania.

R. K. co prawda wyprowadził się z nieruchomości, jednakże w dalszym ciągu jest jej współwłaścicielem (sprawa o podział majątku jest w toku), zatem jak każdy ze współwłaścicieli ma prawo współposiadać, jak również korzystać z rzeczy wspólnej, w tym wypadku domu i terenu go okalającego – ogrodu w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez innego współwłaściciela (art. 206 kc).

Nałożenie obowiązku opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc ma miejsce gdy wspólne zamieszkiwanie z jej ofiarami jest „szczególnie uciążliwe”, czyli trudne do zniesienia, przykre, bolesne, o szczególnie dużym nasileniu, niezwykłym, wyjątkowym. Gdy uczestnik postępowania R. K. przebywa na nieruchomości, dochodzi pomiędzy byłymi małżonkami do utarczek słownych, wymiany zdań i wzajemnych pretensji, jednakże trudno je uznać za spełniające w/w definicję przemocy w rodzinie, jak również trudno uznać, że czasowe przebywanie we własnym domu uczestnika postępowania jest dla wnioskodawczyni szczególnie uciążliwe. Wnioskodawczyni W. K. (1) może czuć się niekomfortowo, gdy uczestnik postępowania R. K. przebywa na terenie działki wraz ze swoją obecną partnerką, ale będąc współwłaścicielem nieruchomości ma do tego prawo. Wnioskodawczyni ponadto twierdziła, że nie czuje się w pełni swobodnie i bezpiecznie we własnym domu. Jej zdaniem uczestnik postępowania ją śledzi, kontroluje, podgląda, na co, jej zdaniem, wskazują, m.in. ślady na śniegu pod oknem. Tym niemniej, odczucia te, mają – zdaniem

Sądu – charakter subiektywny. Oprócz podanego wyżej przykładu wnioskodawczyni, nie wskazała innych jej zdaniem negatywnych zachowań jej męża w stosunku do niej, a które winna udowodnić na mocy art. 6 kc.

Zdaniem Sądu sytuacja między byłymi małżonkami nadal jest i prawdopodobnie będzie napięta do czasu zakończenia postępowania o podział ich majątku wspólnego, jednakże do tego czasu strony muszą postarać się poprawnie ułożyć swoje wzajemne relacje, tym bardziej na wzgląd ich wspólnej, małoletniej córki P. K., którą wzajemnie są zobowiązani wychowywać w jak najlepszych dla niej warunkach oraz środowisku.

W ocenie Sądu w sprawie niniejszej nie jest aktualnie spełniona przesłanka stosowania przemocy przez uczestnika postępowania w stosunku do wnioskodawczyni, a zatem brak jest okoliczności uzasadniających uwzględnienie wniosku W. K. (1) o zobowiązanie jej byłego męża R. K. do opuszczenia domu w trybie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym Sąd oddalił przedmiotowy wniosek.